

Byalagets vårmarknad i Bruksparken, fr v Henry Kindfors, Bengt Johansson och Evert Elofsson, 1998

Familjen Kindfors, Henry med makan Stina och döttrarna Marie-Louise och Ulla, flyttade till Hasselfors 1972. Idrottsintresset var stort och Henry var aktiv inom HGOLF. Under perioden 1977-1980 var han ordförande i föreningen. Henry var en också av de Hasselforsbor som var med och bildade Hasselfors byalag 1996 och valdes till föreningens förste ordförande. I arbetslivet blev Henry Hasselfors-koncernen trogen och kunde vid pensionsavgången se tillbaka på mer än 50 år inom företaget.

I maj 2017 lämnade Henry oss, ett par månader innan sin 92 års dag. Genom sin berättelse "En brukspojkes minnen" får vi ta del av hans livshistoria, som började 1925 i bruksorten Svartå.

EN BRUKSPOJKES MINNEN

Författare Henry Kindfors, september 1986

Uppväxttiden m.m.

Jag föddes den 8 juli 1925 i fastigheten "Slottet" på Svartå bruk, där min far var anställd som hyttarbetare, yrket var s.k. hyttdräng. Även min morfar och farfar var anställda på Svartå bruk. Hyttan var som regel i drift ca 7-8 månader per år, då det ej fanns behov för mera produktion av träkolstackjärn. När hyttan var i drift producerades ca 250-300 ton träkolstackjärn per vecka. Timlönen i hyttan 1941-42 var 1 krona per timme + skift- och söndagstillägg. När kvalitét 1/1-vitt tackjärn producerades var veckoproduktionen något högre. Kolåtgången var ca 40-50 hl per ton tackjärn och det förbrukades ca 2 järnvägsvagnar träkol (ca 140 kbm per produktionsdygn). Det var viktigt att hålla

kolåtgången så låg som möjligt då träkolen var dyra och vissa år svåra att anskaffa. Smältsmedjan drevs också endast periodvis men det ansågs vara ett fint yrke att vara smältsmed, valsare eller hopslagare. Under vissa perioder tillverkades specialkvaliteter för England och då var även vällugnen i gång. När både hyttan, smältsmedjan och vällugnen var i drift då var det liv och rörelse på bruket i Svartå.

Under stilleståndsperioderna i hyttan fanns ej tillräckligt med andra arbetstillfällen och då förflyttades en del av personalen till andra arbetsplatser såsom sågverket i Hasselfors samt till Stockås och Porlamossarna. Det värsta som kunde hända en smed eller hyttarbetare var att bli

förflyttad till Stockås eller Porlamossen. Dessa arbeten räknades som straffarbeten. Inte heller överflyttning till sågverket i Hasselfors var populärt.

På grund av den osäkra sysselsättningen så flyttade tyvärr många duktiga yngre pojkar till andra och säkrare arbetsplatser på 40-talet.

Under perioder då det var ont om arbete på bruket brukade far ta hem sillådor från Göteborg och han körde sedan runt och sålde sill till hushållen i och utanför Svartå samhälle.

Min far dog 1931 och jag var då bara 6 år. Vi bodde då i 1 rum och kök, men när mor blev änka då tvingades vi flytta in i endast 1 kök. Vår bostad blev fortfarande i "Slottet".

Det blev då ganska trångt för 4 personer – mor, jag och 2 syskon 4 resp. 10 år gamla. Efter denna flyttning sänktes hyran från 8 till 5 kr per månad. Ved fick man skaffa dessutom. Brukslagarna var hårda och en änka kunde flyttas nästan hur som helst eftersom de större bostäderna skulle användas för fullgoda arbetare.

Någon änkepension eller annan ersättning utgick ej på den tiden. Jag minns att vi första tiden efter min fars död fick fattigvårdsunderstöd med 5 kr/månad som utbetalades från fattigvårdsstyrelsen i Kvistbro kommun och detta skulle vara tillräckligt till mat och kläder för 4 personer. Min far hade en livförsäkring i De Förenade Försäkringsbolagen som vid dödsfallet föll ut med ett mindre belopp och fattigvårdsunderstödet drogs därför in till dess vi förbrukat livförsäkringspengarna. Mor hade det ganska kämpigt ekonomiskt med 3 barn i uppväxtåldern. Mor var duktig att baka och började sälja bröd till föreningsmöten etc.

Svartå-smeder 1928, foto Edvin Lindholm

Under vintermånaderna i några år hade vi 4 skogskörare från Träntorp i maten. Skogskörarna kom redan 05.30 och skulle ha en stadig gröt-

frukost samt dagens matboxar fyllda. Jag minns att det blev ganska trångt i vårt lilla kök när sängen och soffan var bäddade, men allt fungerade. Det blev inte så mycket pengar över från denna mathållning men vi hade i alla fall maten gratis under dessa månader.

Svartå, 1920-talet

Senare fick mor jobbet som städerska för dusch och omklädningsrummen i hyttan och smedjan. Lönen var 3 kr per vecka för varje lokal.

Vid 7 års ålder började jag i Svartå-skolan. Jag gick där 1:a och 2:a klass samt 5:e och 6:e klasserna. Klasserna 3 och 4 var förlagda till ena flygeln vid Svartå Herrgård. Det fanns inga skolskjutsar på den tiden utan vi fick gå till fots varje dag (ca 4 km). På vintern gick vi över isen på sjön Lilla Björken.

Efter avslutad skolgång i 6:e klassen skulle man gå 6 veckor i fortsättningsskolan, men när det blev min tur var vi för få elever i Svartå och jag fick därför resa med tåg dagligen till Landslagens skola i Kvistbro.

Det var inte så lätt att få några nya kläder, varför man fick ha en snygg dress till skolan men omedelbart när man kom hem så fick man byta till sämre kläder och så skulle man läsa läxorna en omgång innan leken med andra kamrater kunde starta. Eftersom vi inte hade så gott om slantar så fick jag och mina syskon en omgång kläder varje år under skoltiden. Pengar till dessa kläder beviljades av skolstyrelsen i Kvistbro.

På vinterkvällarna gick vi ofta ner till gubbarna i smedjan och hyttan och där gjordes väl en del saker som man egentligen inte fick göra. Jag minns särskilt en mörk kväll när vi – några grabbar – gick upp på kolbordet i nedre kolhuset och släppte ner masmästarens vita katt i kolfatarens kolkorg.

Vi hade också s.k. stenslunga som vi laddade med lerkulor och avlossade mot hyttdrängarnas bakre del. Efter sådana skott var det säkrast att försvinna från hyttan den kvällen. Vi spelade även "hartsfiol" hos väl utvalda personer och detta gick till så att man satte upp en tråd på fönstret och drog ut tråden så långt som möjligt, varefter man gned hartsbiten mot tråden och ett otrevligt ljud uppstod hos den utvalda. Många trådrullar förbrukades för detta ändamål.

Några köpta leksaker fanns ej utan vi tillverkade sådana på egen hand. Vi lekte med egentillverkade bilar och kärror.

På vinterkvällarna åkte vi rotsläde i den s.k. "Hyttbacken" – trafiken var inte så intensiv på den tiden, varför landsvägen ofta användes som lekplats. Naturligtvis spelades även fotboll. Vi gick runt tidigt på sommaren och tiggde ihop pengar så att vi kunde köpa en fotboll med gummiblåsa. När blåsan ej längre gick att laga så stoppade man in torrt gräs istället.

Bruksmiljön

Bruksmiljön var hård men trevlig och sammanhållningen mellan familjerna i brukskåkarna var god. Man hjälpte varandra när så behövdes och man umgicks på ett naturligt sätt. Osams blev man ibland men det gick fort över. De flesta familjer hade i regel en hushållsgris som föddes upp under hösten för att vara slaktfärdig veckorna före jul. En del familjer födde även upp kaniner.

Jag minns särskilt slaktdagarna före julen då Severin Hjerpe och smältsmeden "Albin på vind" (Albin Johansson) tidigt på morgonen kom och slaktade grisen. När grisen var avlivad i svinhuset transporterades den på en dragkärra till tvättstugan där grisen hängdes upp i en stege, varefter den skällades med hett vatten och styckades. Vi ungar var alltid med och tittades på. I hemmet skalades potatis till potatiskorven och mor vispade även i blodhinken och av blodet gjorde man paltbröd och stekte palt. Slaktdagen var en festdag och på kvällen serverades stekt palt med färskt fläsk, potatiskorv och fläskbullar.

Fläsket saltades ner i stora kar som förvarades på

vinden. Vissa bitar röktes i tvättstugans rökugn. Alma Gröning kunde verkligen konsten att röka fläsk och under dessa perioder luktade det gott på bruket, då man eldade med enris.

Mjölken till Svartå-hushållen kom varje dag i stora mjölkflaskor från Farmens Gård. Det var "Mjolk-Gustaf" från Högstena som skötte transporten med häst och vagn.

Albertina Gröning längst t. h.

Albertina Gröning mätte ut mjölken med väl krönta mått i tvättstugans ena kammare. Man gick dit med sin mjölkflaska och fick det antal liter man önskade. Avdrag gjordes sedan på lönen. Efter några år rationaliserades denna hantering och man fick istället köpa s.k. mjölkpolletter på brukskontoret. Det fanns 2- och 1-literspolletter. Polletterna lades sedan ner i mjölkflaskan på vilken fanns en namnskylt och man fick sedan dagen därpå det antal liter man beställt. Transporten sköttes även då av "Mjolk-Gustaf". Senare övertogs mjölkhanteringen av Konsumbutiken i Svartå.

Posten till bruksbefolkningen hämtades dagligen på posten av springgrabben på brukskontoret, som på vardagarna lade ner posten i en låda i tvättstugekammaren. På söndagarna samlades man i kammaren för att egenhändigt hämta posten och när springgrabben anlände så läste han upp namnen på brev etc. och var och en fick på detta sätt sin söndagspost. Innan posten anlände fick man tillfälle till en pratstund med varandra där livets problem diskuterades.

Varje månad på avlöningsdagen, som var den 12:e i månaden, kom provinsialläkaren från Fjugesta till kontoret, där en läkarstation fanns inrättad. Alla anställda hade fri läkarvård.

Man hämtade en doktorslapp hos springgrabben på brukskontoret och därefter gick man in i

läkarmottagningen, som oftast var välfylld. Många var sjuka bara en gång i månaden. Även tandutdragning gjordes av läkaren. Jag minns särskilt ett gift par som bodde på ett torpställe några kilometer utanför Svartå och som besökte läkaren varje månad. En månad besökte de ej läkaren och månaden därpå frågade doktorn varför de inte var där förra månaden.

Svaret blev: ”Då var vi sjuka och kunde inte komma”.

På avlöningsdagarna var det alltid aktiviteter på brukskontoret. Då kom polisman Jansson från Mullhyttan och inkasserade obetalda skatter och vissa månader var det även skatteuppbörd. En gång per år – som regel marsavlöningen – kom jägmästaren från Hasselfors och skrev arrendekontrakt med arrendatorerna.

Även de s.k. ”hus-förhören” (mantalsskrivning) hölls på brukskontoret på 40-talet.

Arbetsförhållanden

Det var ont om jobb på bruket men efter avslutad skolgång kunde man så smått få en del ströarbeten under vissa perioder såsom målning på tackjärnshögarna, städningsjobb och på vintern snöskottning etc.

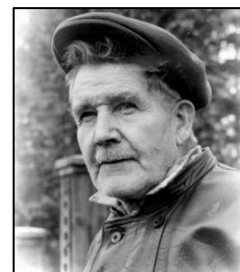
Jag minns den eftermiddag då brukets platschef, ingenjör C.G. Olsson kom hem till min mor och ville att jag skulle bli springgrabb på kontoret. Jag var då 14 år. Året var 1939. Eftersom platschefen var mycket sträng och grinig, särskilt på förmiddagarna, då han var förbjuden att röka pipa, var det med viss tvekan jag vågade acceptera. Arbetet bestod i första hand av analystagning. Dagligen, när hyttan var i drift, analyserades kisel, mangan och svavel från varje tappning i hyttan och dessutom skulle man hämta posten, elda i kakelugnar på vintern samt utföra vissa andra kontorsgöromål.

I dagens arbetsuppgifter ingick även avläsning av vattenståndet i Stora Björken samt mätning av dygnets nederbörd. Detta uppgifter skulle intefoneras till brukskontoret i Hasselfors varje dag kl. 08.00. Avläsning gjordes även på söndagarna.

Arbetsdagen var lång. På vintern startade jag kl. 05.30, då 2 sågspånskaminer skulle tändas och vidare skulle man sätta fyr på kakelugnsbrasorna.

Jag hade stränga order att inte lämna kontoret under vintermånaderna förrän platschefen eller bokhållaren anlant, då risken fanns för eldfara från kakelugnsbrasorna. När dessa herrar anlant fick jag gå hem och äta frukost och därefter började dagen med posthämtning och analysering. Arbetet slutade de första åren först kl. 18.00, men det kunde även hända att man vissa dagar på kvällen eller tidigt nästa morgon fick cykla till Hasselforskontoret med brådskaande brev till disponent Werner Risberg. I kontorsgöromålen under de första åren skulle man varje dag också skriva av dagsverksgubbarnas tidlappar på skrivmaskin. Man skrev ned arbetets art och förbrukad arbetstid. Denna sammanställning sändes sedan varje dag till disponenten i Hasselfors. Innan rättaren ställde ut gubbarna på morgonen stod man som regel och hängde på kolvagnarna och

J. V. Mörk skrev en dag på sin tidlapp ”stått och molhållit en kolvagn i två timmar”. Detta fick jag ej skriva in på dagens sammanställning till disponenten.

Hyttarbetare J.V. Mörk

När disponent Werner Risberg ringde till platschefen Olsson och meddelade att han skulle komma över till Svartå, då fick jag fara ner och meddela detta till rättaren så att han skulle se till att det inte fanns för mycket folk ute på backarna – alla skulle vara i produktionen. Rättaren gick då runt och bad gubbarna hålla sig undan tills disponenten rest hem. När disponenten försvann, stack gubbarna ut sina huvuden från gömställena och utropade: ”Faran över gubbar”.

Min första månadslön var 25 kronor och jag minns då att platschefen kvitterade ut 200 kr/månad och bokhållaren Einar Thunborg 150 kronor. Jag tyckte då att dessa båda herrar hade stora löner och hoppades naturligtvis att även jag någon gång skulle komma upp i detta löneläge.

En rolig händelse minns jag från mina första år på kontoret. På den tiden fick inga tjänstemän jaga annat än i sällskap med bruksdisponenten i Hasselfors och absolut ej på vardagarna. En kväll efter arbetets slut sa platschefen till mig att han på förmiddagen dagen därpå skulle ut och fiska och

om disponenten ringde skulle jag meddela detta. På förmiddagen ringde naturligtvis disponenten och frågade efter Olsson varvid jag svarade som jag blivit lärd att han var ute och fiskade. Disponenten meddelade då att han senare skulle komma över till Svartå och när han sedan kom mötte han Olsson på kontorstrappan och frågade då hur det gått med fisket, varvid Olsson nervöst svarade: "jag sköt en hare". Vad som sedan hände förtäljer inte sagan.

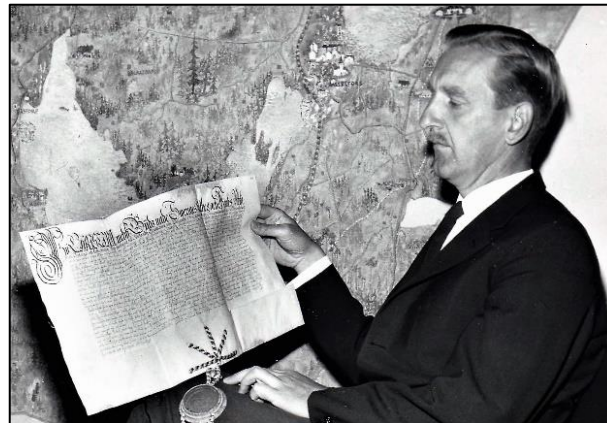
Även bokhållaren Einar Thunborg var mycket jaktintresserad och ibland hörde han hundar som drev i skogen och snabbt gick han då in i bostaden och hämtade bössan samt cyklade ut i skogen. Han meddelade då mig att om någon ringde och sökte honom så skulle jag svara att han var hos masmästaren på hyttkontoret.

På den tiden fanns det även gott om kräftor i åarna men även i sjön Lilla Björken. Platschefen Olsson hade ofta hjälp med kräftfisket av järnsynaren Oskar Forslund. Tillsammans med Forslund utlades kräftburarna den första kräftkvällen och betet var mört. Oskar Forslund var full i fasen och var naturligtvis ute tidigare på natten och vittjade burarna och tog en del kräftor för eget behov. Morgonvittjandet skedde sedan tillsammans med Olsson och kräftfångsten blev väl inte den morgonen som man räknat med. Olsson undrade då vad det kunde bero på att fångsten blev så dålig, varvid Forslund skyllde på kräftpesten men Olsson undrade då om pesten även kunde äta upp betet. För oss brukspojkar var den första kräftkvällen något man varje år väntade på. Egentligen fick man ej fiska i åarna men det gjorde vi i alla fall. En kräftkväll åren 39-40 kunde man på 6-10 håvar fiska upp 5-6 tjug kräftor.

1942 dog bruksbokhållaren Einar Thunborg och då fick jag sluta med springgrabbsjobbet och fick då överta en del av bruksbokhållarens arbetsuppgifter bl. a. avlöningsuträkning, statistik, produktionsrapporter m.m. Hans Öhrman anställdes då som springpojke.

Bo Risberg anställdes år 1942 och blev bruksdisponent efter sin far år 1950.

Han bekostade då en Hermods-kurs för mig och jag fick även tillåtelse att sitta på kontoret och läsa på kvällarna, eftersom vi hade så trångt hemma.

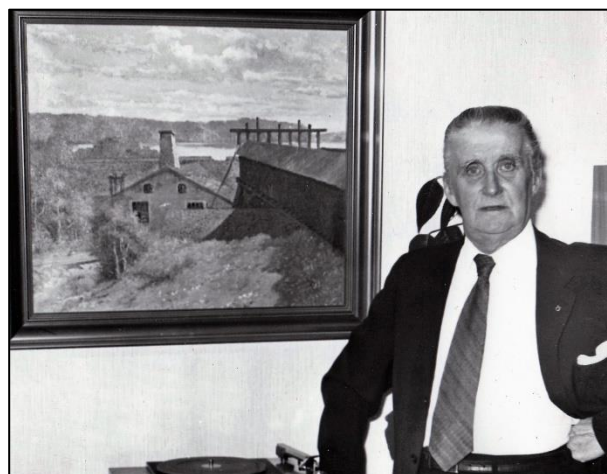

Bo Risberg, disponent vid Hasselfors Bruk AB

Kursen hade titeln "Bokföring och svensk korrespondenskurs". Jag läste flitigt och avverkade på kvällarna ca 140 intressanta kursbrev.

Efter platschefen Olssons död anställdes ingenjör Folke Hallgren från Åkers Styckebruk som platschef. Hallgren var en duktig hyttingenjör. Efter Hallgren anställdes ingenjör Erik Sköld. Därefter var det många byten av driftledningen för hyttan, vilket kanske inte var så lyckligt alla gånger.

I mitt arbete, efter bokhållarens död, kom jag naturligtvis även i kontakt med personalen på kontoret i Hasselfors. Jag hade ofta kontakt med kamrer Winroth som hade hand om försäljningen av tackjärn från hyttan i Svartå, men även med Gerhard Qvist och Holger Rhodin hade jag en god kontakt.

Gerhard Qvist, Hasselfors Bruk AB

Tackjärn levererades bl. a. till Volvo Skövde-erken, Degerfors Järnverk m.fl. stora gjuterier. Smältsmedjan lades ned 1947 och man sökte då efter annan industri till Svartå.

Fr v Arne Gunnarsson, HK och Harry Holmquist, Bulten Svartå, 1972.

År 1947 startades bult-tillverkningen i gamla smältsmedjan. Verksamheten växte och år 1953 inköptes dåvarande Bofors-smedjan, som då gjordes om till bultfabrik. Senare flyttades även kontoren till denna fastighet. En intressant period följde.

Under åren 1942-1960 hade jag följande arbetsuppgifter på Svartå-kontoret:

- kassa, bokföring, avlöningar och statistik
- avtalsfrågor
- bostadsfrågor

samt tackjärnsförsäljning i samarbete med kamrer Winroth i Hasselfors.

Jag gifte mig i juli 1951 och min hustru Stina födde 2 flickebarn, Marie-Louise och Ulla. Marie-Louise var under många år sekreterare på Hasselfors Bruks AB men flyttade år 1983 med familjen till Falun. Yngsta dottern Ulla började efter avslutade studier på Hasselfors Gardens kontor, där hon fortfarande är anställd.

1961 erbjöds jag av ingenjör Arne Gunnarsson arbete på huvudkontoret i Hasselfors, vilket jag naturligtvis accepterade.

Under den första tiden i Hasselfors sysslade jag med centrala avtals- och lönefrågor samt bostadsärenden. Efter ca 1 år övertog jag även tackjärnsförsäljningen efter kamrer Winroth och dessutom

övertog jag träkols- och malminköpen till hyttan i Svartå.

I mina arbetsuppgifter ingick även jobbet att anskaffa träkol och jag reste då ofta i Småland och köpte upp träkol hos de mindre sågverken. Man producerade träkol av ribbakar men även en del träkol av skogsved inköptes. Även under senare år och alltså besöker jag Småland men nu köper jag torvprodukter. Hyttan moderniserades genomgripande 1943 men konkurrensen blev efter några år för besvärande trots att Bredsjöhyttan hade lagts ned några år tidigare.

Svartå-hyttan blåstes ner 1966 och detta firades med stor samling av landets gamla "hyttgubbar" och under kvällen serverades helstekt gris. På Svartå Herrgård var stor middag för inbjudna bergsingenjörer och när sista tappningen gjordes i Svartå-hyttan var det många Svartå-bor som fällde tårar.

Min chef i Hasselfors var Arne Gunnarsson som blev min läromästare. Gunnarsson var en mycket fin och duktig chef som samarbetade med alla och sporrade till goda arbetsinsatser.

Introduktionen av Solmull hade startat redan 1960 och eftersom Gunnarsson även var chef över denna verksamhet kom jag snabbt även i kontakt med Solmullsförsäljningen. År 1963 blev jag försäljningschef för torvprodukter och blev då även chef för försäljningsadministrationen. Intill dess hyttan blåstes ner ansvarade jag även för försäljningen av tackjärn och besökte då ofta de större gjuterierna i Sverige. År 1966 när Hasselfors köpte delar av Skyllbergs Bruk överflyttade trädgårdsdivisionen sitt kontor till Skyllberg och min familj fick då bosätta oss i Skyllberg. I Skyllberg verkade vi åren 1967-1972 – en trevlig period. Hela familjen trivdes bra i Skyllberg.

År 1972 flyttade vi till Hasselfors, varvid dåvarande brukshotellet togs i bruk till kontor för trädgårdsdivisionen. Vi bosatte oss då i Åminne på gamla bruket. Några år tidigare hade Laxå kommun köpt in en del fastigheter på gamla bruket och jag fick senare tillfälle att köpa fastigheten Rödhaken. Vi flyttade in år 1975 och där bor vi fortfarande. Fastigheten är uppförd på 1700-talet och det första brukskontoret var inrättat i denna fastighet.

Hasselfors och torven

Naturligtvis minns man kanske bäst de senaste åren på torven där jag börjades 1962. Under dessa år har jag träffat många trevliga torvfabrikörer både i Sverige, Norge och Danmark och dessa människor är underbara att vara tillsammans med.

Fr. v. Tage Eng, Sten-Ove Pettersson och Håkan Ahlberg

Sedan år 1977 har jag varit ombudsman i Torvströfabrikanternas Centralförening och även tillhört dess styrelse. Föreningens årsstämmodar är och förblir trevliga minnen för framtiden.

Torv som jordförbättringsmedel "Solmull" introducerades i Sverige 1961. Utvecklingsarbetet startade redan 1957 av Sten-Ove Pettersson och Arne Gunnarsson. På 60-talet inköptes ett flertal torvfabriker med mossar både i Närke, Värmland, Småland, Västergötland och Skåne. I slutet av 60-talet producerades torvprodukter vid 14 fabriker.

Introduktionen av Solmull var mycket spännande och intressant och man startade med packning av torv i wellpappkartonger och produkten hette från början Hasselfors Trädgårdsmull. Även på den tiden kunde torven vara blöt och kartongen blöttes då upp och höll ej samman. Snabbt övergick man då att packa i papperssäckar som invändigt var belagda med polyten och då blev allt betydligt bättre och produkterna blev väl mottagna ute hos handeln. Stora välplanerade reklamkampanjer igångsattes för Solmull både i Sverige, Norge och Danmark och kampanjerna skapade efterfrågan.

Jag minns Sten-Ove på den tiden som den verkliga "torv-gubben" (även då med pipan i munnen) och naturligtvis även Arne Gunnarsson. Dessa båda herrar var mycket hårt engagerade under uppbyggnadstiden med inköp av mossar och torvfabriker samt framtagning av lämpliga förpack-

ningsmaskiner. Under de första åren samarbetade vi även med Salpeterverken i Köping framförallt med gemensamma reklamkampanjer (Solmull/Väx-Upp) samt arbete på säljsidan.

Åren 1962/63 började vi anställa fältsäljare och jag minns särskilt Axel Kvist som var en av de första. (Axel var i många år privatchaufför åt bruksdisponenterna på Bålby.) Göran Tärby från Laxå anställdes kort därefter och arbetade första tiden på provisionsbasis men i Tärbys portfölj fanns även kalsonger och hattar som såldes för annat företag.

Gödslade torvprodukter introducerades år 1965. 1971 startade introduktionen av jordar och utvecklingsarbetet gjordes vid gamla sågen i Rönneshytta där framförallt Arne Gunnarsson, Sten-Ove Pettersson och Johan Holmberg var hårt engagerade. Jordproduktion startades upp i Mosås 1974, där en helt ny jordfabrik uppfördes. 1974 uppfördes Hassfrö-anläggningen i Hasselfors, där vi då även fick möjligheter till artificiell torkning och nya intressanta produkter kunde då lanseras framförallt för plantskolorna och den yrkesmässiga odlingen.

Solrum introducerades år 1965 av träindustrin i Hasselfors och år 1972 övergick dessa produkter till Trädgårdsdivisionen som då återkommit från visiten i Skyllberg. Efter 1972 satsades enbart på trädgårdsmöbler och år 1977 gjordes en stor-satsning, då Ferieprodukter i Osby övertogs och ett nytt lager med en yta på 4 200 kvadratmeter uppfördes. Personalen utökades på både sälj- och lagersidan. På grund av besvärande konkurrens från bl. a. skyddade verkstäder avvecklades möbelsektorn år 1979 och alla möbler som fanns i lager såldes till FFV i Stockholm.

Fritiden

Jag har alltid varit idrottsintresserad och de dominerande sportgrenarna under Svartåtiden var fotboll och bandy. Fram till 1949 fanns en väldigt liten plan i Svartå, som var belägen alldeles intill tackjärnsupplaget, varför det ofta gick illa åt fotbollarna som sköts emot de vassa tackjärnsplattorna. På planen fanns även en vattenpump som användes av hyresgästerna i Slottet.

Under matcherna tvingades spelarna runda brunnen med bollarna men det var fotboll av hög klass.

1949 invigdes en ny fotbollsplan i Svartå, nuvarande Hagavallen. Ett fantastiskt frivilligt arbete lades ner för att hålla kostnaderna nere. År 1953 uppflyttades Svartå i div. 4 i fotboll – en stark prestation.

På 50-talet fanns även ett bra bandylag och Svartå spelade under ett par säsonger i div. 2. Skall jag skriva något om mig själv så spelade jag även fotboll i Svartås A-lag. Vi hade många hårda kamper både i fotboll och bandy med Hasselfors och Fjugesta.

1953 var det dags för ishockey och med frivilliga insatser iordningställdes en ishockeybana och Svartå hävdade sig gott i seriehockeyn och många trevliga isgalor anordnades på denna ishockeyplan. Jag glömmer aldrig korpmatcherna som spelades. Matcherna var mycket hårda och många sjukskrivningar blev aktuella dagarna efter dessa matcher. Jag var ordförande i Svartå IF under åren 1953-1959 samt 1962-1966 och var dessutom föreningens sekreterare under många år – en tid jag aldrig glömmer med den goda kamratanda som rådde bland brukspojkarna. Även under Skyllbergperioden var jag engagerad i idrottsverksamheten och var under ett par år kassör i Skyllbergs IK.

Även i Hasselfors, dit jag flyttade 1972, engagerades jag i idrottsverksamheten och var Hasselfors GoIF:s ordförande under åren 1977 – 1980.

Danskvällarna i Svartå-parken på 50-talet finns även i minnet. Som regel gick det ganska lugnt tillväga men vid några tillfällen uppstod ordentliga slagsmål, där även knivarna kom fram.

Jag minns särskilt en kväll då Sten-Ove besökte Svartå-parken och blandade sig då in i de hårdare diskussionerna. Polisman Jansson, som var en snäll polis och som dessutom var väl bekant med Sten-Ove bad vid detta tillfälle Sten-Ove att han skulle avvika från Svartå-parken och istället resa till Bergavallen i Fjugesta, där det också var dans. Om jag inte minns fel så reste Sten-Ove till Bergavallen och dansade och jag tror inte det hände något på Bergavallen.

Har även varit fackligt intresserad under alla år och är f.n. ordförande i SIF-klubben i Hasselfors. På 1950–60-talen var jag även taxeringsnämndens ordförande i Nysunds församling – ett besvärligt jordgubbsdistrikt, där jag ofta gick under namnet ”Vredfors”. Under dessa år blev jag försiktigare med besök på vårmarknaden i Åtorp.

Var även några år taxeringsnämndens ordförande i Skagershults församling. Under Svartå-tiden var jag även kommunrevisor i Svartå kommun. i koncernstyrelsen, 1977 – 80 SIF:s representant i Gardens styrelse och 1986 – fortf. SIF:s representant i Gardens styrelse. Har även varit t.f. VD sedan 1979 och har under några perioder uppehållit befattningen som VD på Garden.

Inköpskonferens, trea fr v Henry Kindfors.

Slutord

47 år i Hasselfors-koncernens tjänst är en ganska lång tid och dessa år har för mig varit mycket lärorika och intressanta. Jag har varit med om många förändringar under årens lopp. En del har varit lyckade och en del mindre lyckade. Det kanske kan vara tillåtet att också göra en del misstag. Under senare år och alltjämt har jag marknads-ansvaret för Norge och Danmark samt ansvarar för tradingverksamheten och övriga inköp.

Om inget särskilt inträffar och om jag får vara frisk hoppas jag kunna behålla de flesta av mina nuvarande arbetsuppgifter fram till pensionsdagen den 8 juli 1990.

Min förhoppning är att de närmaste fyra åren skall ge en jämnare och stabilare lönsamhet för Hasselfors Garden så att koncernen kan satsa på en säkrare framtid för de anställda.

Att skriva historia är ej så enkelt, med det har varit mycket intressant att under regniga semesterdagar få gå tillbaka i tiden och minnas. Synd att man inte startat upp tidigare. Jag vill nu uppmana flera anställda att skriva om sitt liv i Hasselfors tjänst.

”Hasselfors blev mitt liv”

Företagsutställning, Allémässan i Hallsberg

Hasselfors Garden, företagsjakt 1988, fr v Henry Kindfors, Ulla Kindfors, Angelica Bohlin, Birgitta Petterson och Lotta Petterson.